

Tämä vuosi oli jätte bra

"Mitä me tekisimmekään ilman sinua!" huudahti host-äiti etupenkiltä ja hymyili minulle. Muukin perhe myhäili autossa myöntymisen merkiksi. Tajusin pian tuon iloisen hetken jälkeen, että minun aikani palata Suomeen koittaisi oikeastaan hyvinkin pian. Vaihtovuottahani on jäljellä enää reilu kuukausi.

Vuosi ulkomailla on ollut tähän mennessä elämäni opettavaisin ja hauskein, mutta myös rankin ja vaihtelevin ajanjakso. Olen kiivennyt korkeille vuorille, sekä kompuroinut maanalaisissa, pimeissä luolissa. (Sekä kirjaimellisesti että kuvainnollisesti.) Vaihtovuoteni on myös parantunut saksan kielen taitoani merkittävästi ja saanut suomen kielen tuntumaan jopa hieman monimutkaiselta. Suomalaisille puhuessani olen kutsunut muun muassa säkkituoleja makuupusseiksi ja liikennevaloja värivalopylväiksi huomaamattani, että jokin ei mätsää.

Olen matkustanut näiden kymmenen kuukauden aikana toiseen maahan tietämättäni (ja kahdeksaan maahan tietoisesti), kaatunut pyörällä suurkaupungin keskustan pääkadulla, nähnyt ihmisten näkevän ensimmäistä kertaa lunta, toiminut kääntäjänä tanskalaiselle arkkitehdille, tanssinut enemmän kuin ikinä, sanonut hyvästit maailman toisella puolella asuville ystäville, tienannut 100 euroa sanomalla "jätte bra", oppinut pitämään elokuvista ja hevosista, ystäväystynyt 75-vuotiaan rouvan kanssa, nukkunut mitä omituisemmissa paikoissa sekä vastannut lähes kaikkeen myöntävästi.

[pullquote-right]"Jos ennen olin se, joka kätteli kun toinen halasi, niin nyt olen ehdottomasti se halaava osapuoli."[/pullquote-right]

Vuosi muuttaa ihmistä ja vuosi ulkomailla vielä varmasti enemmän. Jos ennen olin se, joka kätteli kun toinen halasi,

niin nyt olen ehdottomasti se halaava osapuoli. Muutenkin koen olevani nyt rohkeampi ja itsenäisempi, sekä ennakkoluuloton uusia ihmisiä ja asioita kohtaan. Minulla on nyt ystäviä ja tuttavvia yli viidestätoista eri maasta. Olen päässyt kuulemaan ja tutustumaan mitä uskomattomampiin ja mielenkiintoisempiin tarinoihin heidän elämästään ja kulttuureistaan. Vaihtovuoteni aikana myös nimeni vaihtui saksalaisten toimesta Juliesta *Jzulieksi*.

Kun leiri, oppitunti tai vaikka luontodokumentti loppuu, kysytään osanottajalta usein, mitä hän on oppinut. Tähän kysymykseen vastaisin osaltani kliseisesti; hetkessä on eletävä. Vaihtovuoden aikana et voi huolehtia koko ajan toisessa maassa olevasta biologisesta perheestäsi, tai tietää uusimpia juonenkäänteitä parhaan kaverisi elämästä. Kaikkea ei myöskään tarvitse kokea kameran linssin läpi, vaan hetken voi omistaa vain itselleen ja muille paikalla oleville. Minulla on vaihtovuotta vielä reilu kuukausi jäljellä, ja aion ottaa siitä kaiken mahdollisen irti. Kun sitten joskus koittaa aika palata Suomeen, aion nauttia Suomi-elämästäni täysin siemauksin.

Elämä on tässä ja nyt.

Suomi mainittu – torilla tavataan!

Saksassa viettämieni kuukausien aikana on vastaan tullut monenlaista maapallon tallaajaa. Näiden erilaisten ihmisten kanssa olen käynyt monenlaisia keskusteluita liittyen muun muassa Suomeen ja suomen kieleen.

Kun muuttaa toiseen maahan, on luonnollista että ihmiset ovat

kiinnostuneita siitä, mistä olet kotoisin. Tähän mennessä arvaukset omalla kohdallani ovat osuneet useimmiten Norjaan, Puolaan tai Ruotsiin. Kemian opettajani kysyi kuitenkin muutama viikko sitten keskustelumme lomassa, kuinka kauan minulla on ollut kemiaa koulussani Australiassa. Hymähdin huvittuneesti ja korjasin tulevani Suomesta. Opettaja näytti hämmentyneeltä, mikä on melko ymmärrettävää, jos hän on elänyt yli kolme kuukautta siinä luulossa, että olen kotoisin kengurujen ja auringonpaisteen luvatusista maista. Tämä harhaluulo saattaa selittää sen, miksi hän varmisteli minulta usein etten vain ollut kylmissäni luokkamme ikkunan ollessa auki.

[pullquote-left]"Suomihan on lähellä Intiaa!"[/pullquote-left] Toinen mielenkiintoinen näkökulma kotimaastani löytyi saksan kielikurssilta. Uusi oppilas tunnillamme oli kotoisin Afrikasta, tarkemmin sanottuna Guineasta. Esittelin itseni miehelle ja kerroin tulevani Suomesta. Hän näytti yllättyneeltä ja sanoi etten näytä suomalaiselta. "Suomihan on lähellä Intiaa!"

Suomen kieli on herättänyt monissa tuttavissani hilpeyttä ja kiinnostusta. Isäntäperheeni on kovan hien ja työn tuloksena oppinut laskemaan kuuteen, sanomaan hämähäkki sekä toivottamaan hyvää ruokahalua. Saksalaisille kavareilleni olen pitänyt vaatimustason hieman matalampana ja opettanut heidät tervehtimään ja hyvästelemään suomeksi. Siis sanomaan "moi" ja "moi moi". Hampurissa vieraillessani minut ja ystäväni juoksi kiinni kaksi juuri yliopistossa aloittanutta opiskelijaa. Heidän tehtäväkseen oli langennut kierrellä ympäri kaupunkia ja saada mahdollisimman monta erimaalaista kirosanaa äänitettyä. Koulun lehden puitteissa ollessamme jääköön Suomea edustamaan lähtenyt sana salaisuudeksi.

Omaksi yllätyksekseni olen tavannut täällä myös suomen kielen taitajia. Muutama päivä sitten tapasin host-isäni työtovereita, joista yksi innostui suuresti kuullessaan minun olevan Suomesta. Hän kertoi entisen puolisonsa olleen

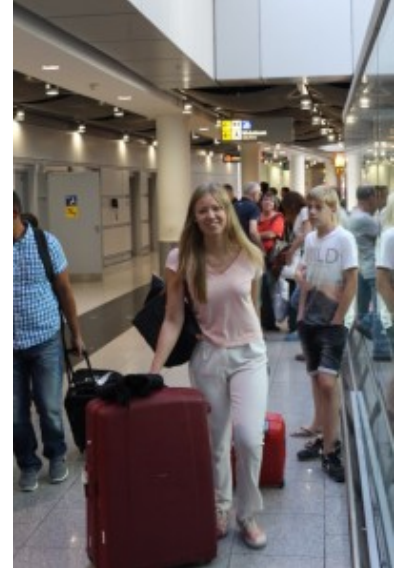
suomalainen, joten Suomessa oli tullut nuorempana vierailtua useampaankin otteeseen. Ensimmäinen hänen muistamansa sana tuli kysyttäessä kuin apteekin hyllyltä: kilju. Perinteikkään alkoholijuoman lisäksi muistissa olivat vielä poro, joulupukki, lumienkeli, salmari ja makkara. Rouvahan sulautuisi mainiosti leppoisan suomalaisen lauantai-illan viettoon vielä tänäkin päivänä.

[pullquote-right]Rouvahan sulautuisi mainiosti leppoisan suomalaisen lauantai-illan viettoon vielä tänäkin päivänä.[/pullquote-right]

Toinen edistynyt suomen kielen taituri löytyi vaihtojärjestöni Rotaryn klubi-illalliselta. Hieman vanhempi herrasmies kertoi vierailleensa viime vuosisadalla Suomessa ja kysyneensä kahvin hintaa. Myyjä ei puhunut kuulema englantia, vaan toisteli vain sanoja yksi, kaksi ja diksi. Mies kertoi oppineensa tuolloin laskemaan suomeksi kolmeen. Totesin mielessäni että vanhan miehen hyvien muistojen säilyttämiseksi taidan jättää diksin korjaamatta. Voihan joku suomalainen vääntää kolmosesta diksin omalla murteellaan. Hammasraudat suussa. Ja suu täynnä ruokaa. Mutta kuitenkin.

Vaihtovuoden kummallisuuksia

Kohteessa. Vielä tietämättömänä mitä tuleman pitää

Aika kiittää täällä Itämeren toisella puolen hurjaa vauhtia ja vaihtovuotta on tullut vietettyä jo yli 80 päivää! Näiden päivien aikana kuva uudesta asuinmaasta on selkiytynyt ja alussa oudolta tuntuneet asiat hoituvat jo rutiinilla. Saksaa nyt hieman jo tuntevana voisin avata eroavaisuuksia sen ja kotimaamme välillä.

1. Ruoka ja juoma

Täällä syödään paljon leipää. Leipää on käytännössä tarjolla joka aterialla ja sunnuntaiaamun brunssilla ovat uunituoreet leipomosta haetut sämpylät pääroolissa. Ja niitä leipomoita on lähes joka kadunkulmassa! Voin sijasta leivän päälle levitetään useimmiten marmeladia, sulatejuustoa tai nutellaa. Olutta juodaan paljon, iltaruuan yhteydessä se on normaali ruokajuoma myös arkisin. Bratwurstreja syödään omassa perheessäni ainakin kerran viikossa.

2. Asuminen

Talot ovat täällä hyvin erinäköisiä kuin Suomessa. Useimmiten ne on rakennettu kivistä tai tiilistä. Vuokralaisen ottaminen suureen taloon on myös melko yleistä. Perinteisiä ja kauniita

ristikkotaloja voi bongata lähes joka kaupungista.

Alussa kohtasin hieman vaikeuksia ikkunoiden kanssa. Ne voi avata kokonaan auki tai laittaa "auf kipp" asentoon, jolloin ikkuna on auki vain ylhäältä. Taistelustani ikkunan kahvan kanssa on joutunut kärsimään yksi kukkaruukku.

Das Fachwerkhaus
(ristikkotalo)

3. Koulu

Ensimmäisellä oppitunnillani Saksassa oppilaat pitivät pieniä puheenvuoroja luokan edessä. Kun ensimmäinen puhuja lopetti esityksensä, aloin vanhasta tottumuksesta taputtamaan. Muut oppilaat koputtivat rystysillä pulpetteihinsa, johon minäkin ymmärsin vaihtaa todella sutjakkaasti.

Koulujärjestelmä on täällä erilainen kuin Suomessa. Peruskoulu kestää neljä vuotta, jonka jälkeen oppilaiden tulee päättää viettävätkö he seuraavat kahdeksan kouluvuottansa lukiossa, yhtenäiskoulussa, reaalikoulussa vai kansalaiskoulussa.

Kouluni pihalla kuohuu koski

Koulussa aineiden haastavuus on melko samalla tasolla kuin Suomessa. Oppilaat eivät saa kuitenkaan vaikuttaa oppiaineisiinsa yhtä paljon kuin Suomessa, eikä aineita suoriteta kurseittain. Sama lukujärjestys pysyy siis koko lukuvuoden voimassa. Tunneilla on täällä enemmän keskustelua ja esityksiä, mutta tietotekniikkaa ei käytetä kovin paljon hyödyksi. Ruokatunnilla syödään eväitä, mennään kotiin tai ostetaan jotain pientä koulun kioskista. Maksullisen kouluruuan skippaavat lähes kaikki, sillä huhujen mukaan se ei ole kovin herkullista.

Vaihtarijoukkomme on valmis ottamaan selvää saksalaisesta elämästä

4. Ostokset

Jos sunnuntaina yllättää äkillinen tarve omenamehulle tai uudelle kenkäparille, ei asia hoidukkaan täällä samana

päivänä. Kaupat ovat siis sunnuntaisin suljettu, myös suurissa kaupungeissa. Hinnat ovat täällä yleisesti edullisempia kuin Suomessa. Useimmat ruokakaupat näyttävät sisältä erehdyttävästi Lidliltä.

5. Muuta

Spaghettieis

Kengät ovat Saksassa kova juttu ja varsinkin nuorison keskuudessa niihin panostetaan paljon. Jokaisella luokkalaisellani tuntuu olevan ainakin kolmet erilaiset Niket. Koulussa kaverin tullessa vastaan saksalaiset nuoret halaavat toisiaan. Pojatkin suorittavat vähintään jonkinlaisen kättelyn. Spagettia voi löytää täällä myös mitä omituisemmista paikoista: spagetti pizzan täytteenä on ihan normaali juttu ja spagettijäätelö on suosittu ja suussasulava herkku. Luonto täällä on todella vihreää ja puutarhoissa loistavat mitä erikoisemmat kasvit ja kukat. Televisio-sarjat on useimmiten dubattu saksaksi, sisällä käytetään kenkiä ja aamulla heräät mitä varmimmin kirkon kellojen *heleään kilkatukseen*.

Buchholz-projektin pauloissa

Saksalaiset saapuivat Suomeen tammikuun ensimmäisenä lauantaina. Kyseisen päivän vihdoin koittaessa odotimme innolla pikkkubussia lukiomme parkkipaikalla. Lopulta se kaartoi pihaan Ketolaisen Pasin johdolla. Projektin molemmat osapuolet tapasivat toisensa ensimmäistä kertaa.

Buchholz-projekti (saksalaisten keskuudessa tunnettu Järvenpää-projekti) on ystävyyskaupunkien välinen viikon mittainen fysiikkaprojekti. Albert Einstein Gymnasium teki aloitteen yhteisen fysiikan projektin järjestämisestä muutama vuosi sitten, ja vuonna 2013 ensimmäinen projekti lähti käyntiin. Yhteistyön tavoitteena on saada kontakteja ja ystäviä eri puolelta Eurooppaa ja työskennellä samalla fysiikan parissa. Kommunikointi tapahtuu englanniksi.

Projektiryhmät vierailevat toistensa luona viikon mittaisella visiitillä. Vierailun aikana tutustutaan paikallisiin nähtävyyksiin, kulttuuriin ja koulujärjestelmään. Opettajien organisoimat fysiikkaan keskittyvät vierailut, kuten Suomessa biovoimalassa ja meteorologisessa instituutissa käynnit, tehdään päiväsaikaan. Loppupäivän ohjelmasta vastaavat nuoret itse. Projektiin kuuluu myös fysiikan ryhmätyö, joka aloitetaan Suomessa. Valmis tuotos paljastetaan suuremmalle yleisölle Buchholzissa, jonne suomalaiset oppilaat matkustavat toukokuun lopulla.

Vuoden 2015 projektiryhmän lauantai-ilta vietettiin omaan vieraaseen tutustuen. Sunnuntaina oli vapaavalintaista isäntäperheen suunnittelemaa ohjelmaa. Osa projektilaisista oli laskettelemassa tai tutustumassa Helsinkiin, osa piipahti pikavisitiille Suomen silmäterään, Porvooseen.

Projekti starttasi Pasin luokassa maanantaina kello 9.45. Jakauduimme ryhmiin, ja aloimme suunnitella oman aihepiirimme esitystä. Porukka tunsu jo toisensa selvästi aika hyvin, sillä

Pasin ohella saksalaiset opettajat Oliver Gries ja Andreas Brock joutuivat välillä toppuuttelemaan kovaäänistä joukkoamme. Koulupäivän päätteeksi suuntasimme rentoutumaan Jannekadun anniskelualueenakin tunnettuun Blackpooliin. Tällä kertaa aikeenamme oli kuitenkin pelata vain biljardia.

Tiistai-aamuna nousimme pikkubussiimme rintamasuunta Helsinkiin päin osoittaen. Ensimmäinen pysäkki oli Meteorologinen instituutti, jossa kuuntelimme kaksi mielenkiintoista luentoa. Maittavan lounaan jälkeen siirryimme kiertelemään Helsingin nähtävyyksiä. Stockmann, Ravintola Tornin näköalat, Hard Rock Cafe ja Tuomiokirkko olivat kaikkien mielestä näkemisen arvoisia. Suomalaisten oma pikaruokaketju Hesburger ruokki ryhmämme alkuillasta, ja se valtasi saksalaisten sydämet. Ruoka oli kuulema parempaa kuin missään muualla. Edes pikaruokaketjujen kruunaamaton kuningas, Burger King, ei kuulemma vetänyt vertoja Heselle. Illan lopuksi päädyimme erilaisten sattumien kautta Vanhankylänniemeen, jossa meitä odotti jäähän porattu reikä ja lämmin sauna.

Mihin sitä on tullutkaan lupauduttua...

Jo kotoisaksi paikaksi kehkeytynyt pikkubussimme kaarsi keskiviikkona tarkkojen turvatoimien läpäisyn jälkeen Fortumiin, Järvenpään biovoimalaitokseen. Saksalaiset

ystävämme kävivät myös sanomassa hyvää päivää kaupunginjohtajalle, Erkki Kukkoselle. Muistoksi vierailusta he saivat itselleen Sibeliuksen levyt.

Illalla koitti kaikkien kauan odottama hetki: Saksa vs. Suomi -jääkiekkomittelo. Huhujen mukaan jään reunamille kerääntyi jopa katsojia todistamaan tätä vauhdikasta speaktaakkelia. Ruhjeista ja huonoista häviäjistä huolimatta ilta oli ylivoimaisesti tähän mennessä onnistunein: ensimmäistä kertaa koko ryhmä toimi tiiminä yhdessä, ei maiden tai kaveriporukoiden rajoja myötäillen.

Torstain koulupäivän jälkeen lähdimme kohti Kuusijärven avantoa. Saksalaiset saivat tällä vierailulla totisesti tutustua suomalaisuuteen ja stereotyyppiseen suomalaiseen mieheen. Saunasta pystyi bongaamaan useammankin Karhua jäähyllä nautiskelevia keski-ikäisiä miehiä. Saunassa seurassamme olleet suomalaiset kuitenkin yllättivät meidät positiivisesti puheliaisuudellaan ja avoimuudellaan saksalaisia kohtaan! Heistä useampikin vaihtoi kuulumisia saksalaisten vieraidemme kanssa.

Projektimme herätti kiinnostusta myös koulun ulkopuolisissa tahoissa, ja Järvenpää News- lehden toimittaja tuli tekemään perjantaina suuren artikkelin projektistamme lehteen.

Jälkimmäisissä

Päällimmäiset fiilikset viikosta ovat erinomaiset. Suuri kiitos kuuluu Järvenpään lukiolle, joka tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden osallistua kansainvälisiin projekteihin. Toivomme mahdollisimman monen kiinnostuneen lähtevän ensi vuonna mukaan projektiin, sillä tällaiset kokemukset ovat ainutlaatuisia. Saksalaisten juttujen perusteella vauhtia ja vaarallisia tilanteita riittää.

Future engineers?

Biss dann, auf Wiedersehen!

Kuvat: Niklas Mäkeläinen, Pasi Ketolainen ja Joonas Paukkunen